

Wethouder Jan Dirk van der Borg heeft recent aan de gemeenteraad gemeld dat hij vanuit de regio Arnhem niet naar de gemeente Papendrecht maar naar de gemeente Den Bommel is verhuisd.

Wat zegt de Gemeentewet over het ingezetenschap van een wethouder?

Gemeentewet

Artikel 36a

1. Voor het wethouderschap gelden de vereisten voor het lidmaatschap van de raad, bedoeld in artikel 10, met dien verstande dat in artikel 10, tweede lid, onder b, voor «de dag waarop de gemeenteraad beslist over de toelating als lid tot de gemeenteraad» gelezen wordt: de dag waarop zij tot wethouder worden benoemd.
2. Bij de benoeming is de beoogde wethouder in het bezit van een verklaring omtrent het gedrag als bedoeld in artikel 28 van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens, die niet ouder is dan drie maanden.
3. De raad kan voor de duur van een jaar ontheffing verlenen van het vereiste van ingezetenschap. De ontheffing kan in bijzondere gevallen, telkens met een periode van maximaal een jaar, worden verlengd.
4. Dezelfde persoon kan niet in meer dan één gemeente wethouder zijn.

Burgemeesters en wethouders moeten ingezetene zijn van hun gemeente. De wet biedt de mogelijkheid om hier ontheffingen te geven voor bijzondere gevallen, maar dat is de uitzondering op de regel. Als de ontheffing voorbij is, moet het ingezetenschap alsnog zijn gerealiseerd.

De Kieswet schrijft: 'Zodra onherroepelijk is komen vast te staan dat een lid van een vertegenwoordigend orgaan een van de vereisten voor het lidmaatschap niet bezit of dat hij een met het lidmaatschap onverenigbare betrekking vervult, houdt hij op lid te zijn. Weigert de wethouder deze belemmering op te heffen, dan is er sprake van onherroepelijkheid en moet de wethouder vertrekken of tot vertrek worden gedwongen.

De voorzitter van het vertegenwoordigend orgaan geeft hiervan onverwijld kennis aan de voorzitter van het centraal stembureau.' Is derhalve aan een van de vereisten voor het lidmaatschap niet voldaan dan eindigt de functie van rechtswege.

Het raadslid of de wethouder is verplicht deze feiten te melden aan het vertegenwoordigend orgaan. Laat deze dit achterwege dan volgt een waarschuwing van het college, heeft deze waarschuwing geen effect dan kan de kwestie aan het oordeel van het vertegenwoordigend orgaan worden voorgelegd.

Ingezetenschap betekent het hebben van een werkelijke woonplaats in de gemeente. Inschrijving in de basisadministratie wordt geacht voldoende te zijn als bewijs voor het hebben van een werkelijke woonplaats, behoudens bewijs van het tegendeel, aldus de Kieswet en de Gemeentewet. Nogal eens is er discussie over gevallen waarbij wel een inschrijving in de basisadministratie is gerealiseerd en er ook wel een adres is, maar geen of verminderd feitelijk verblijf.

Bijvoorbeeld burgemeesters die alleen enkele dagen per week in de gemeente verblijven, maar vervolgens in de weekenden of langer structureel buiten de gemeente verblijven. Voor wethouders (vooral die van buiten) en raadsleden worden er soms vergelijkbare discussies gevoerd.

Wat de fractie van Onafhankelijk Papendrecht betreft dient wethouder Jan Dirk van der Borg in de gemeente Papendrecht te komen wonen. De fractie heeft deze week vragen over deze kwestie gesteld aan het College van b. en w.